

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 209/2014-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. mája 2014 predbežne prorokoval sťažnosť J. M., A. S., P. K., J. K., a J. O., zastúpených advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, Advokátska kancelária, Mierová 1725, Čadca, ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 36 písm. a) a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 7/2013 a jeho uznesením zo 17. júla 2013, ako aj postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 30/2013 a jeho uznesením z 19. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M., A. S., P. K., J. K. a J. O. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2013 doručená sťažnosť J. M., A. S., P. K., J. K. a J. O. (ďalej len „sťažovatelia“ v citáciách aj „navrhovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 36 písm. a) a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len

„okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 7/2013 a jeho uznesením zo 17. júla 2013, ako aj postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 CoKR 30/2013 a jeho uznesením z 19. septembra 2013.

2. Zo sťažností a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovatelia boli „navrhovateľmi – veriteľmi“ v konaní o návrhu na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka: Poľnohospodárske družstvo Čierne, so sídlom Čierne (ďalej len „dlžník“). Okresný súd uznesením č. k. 3 K 7/2013-111 zo 17. júla 2013 „konkurzné konanie dlžníka“ zastavil, lebo dlžník „potvrdeniami o vložení hotovosti na účet navrhovateľa preukázal, že uhradil pohľadávky vyplývajúce z uznania dlhu dlžníka zo dňa 28. februára 2013, ktorým navrhovatelia preukázali existenciu svojich pohľadávok“. V poučení okresný súd uviedol, že proti jeho uzneseniu nie je odvolanie prípustné. Okresný súd ďalším uznesením č. k. 3 K 7/2013-125 zo 7. augusta 2013 opravil poučenie svojho uznesenia zo 17. júla 2013 tak, že proti tomuto uzneseniu je účastník konkurzného konania oprávnený podať odvolanie. Zmenu svojho právneho názoru (záveru) okresný súd nezdôvodnil. Krajský súd uznesením sp. zn. 43 CoKR 30/2013 z 19. septembra 2013 odvolanie sťažovateľov (1 až 5) odmietol, „keďže odvolanie navrhovateľov smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné“.

3. Sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

„Dôkazné bremeno o zaplatení pohľadávok zaťažuje dlžníka. Súd nemôže rozhodnúť o zastavení konania bez toho, aby sa navrhovatelia nevyjadrili k tvrdeniu dlžníka o zaplatení všetkých splatných pohľadávok...“

Okresný súd v Žiline nás vyzval výzvou zo dňa 19. 6. 2013 k tomu, aby sme sa vyjadrili k podaniu dlžníka, ktorý vraj preukázal uhradenie všetkých pohľadávok voči nám ako veriteľom. Na predmetnú výzvu sme reagovali podaním zo dňa 17. 7. 2013, kde sme uviedli, že do dnešného dňa nám neboli uhradené pohľadávky zo strany dlžníka, i keď nám prišli viaceré platby, ktoré však nevieme identifikovať. S poukazom na vyššie uvedené je povinnosťou súdu rozhodnúť o zastavení konkurzného konania až po vyjadrení navrhovateľov k tvrdeniu dlžníka o uhradení pohľadávok, pričom toto vyjadrenie sme urobili dňa 17. 7. 2013 a v ten istý deň Okresný súd v Žiline rozhodol o zastavení

konkurzného konania. Okresný súd tak konal bez nášho vyjadrenia, resp. potvrdenia o úhrade pohľadávok, nakoľko naše vyjadrenie bol len 17. 7. 2013 podané na odoslanie okresnému súdu na pošte, t. j. nie je možné, aby toto bolo prvostupňovému súdu doručené v ten istý deň, ako bolo podané na poštu.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu sme podali odvolanie, nakoľko dlžník nám neuhradil všetky splatné pohľadávky, pričom sme dlžníkovi preukázali zaučtovanie platieb zo dňa 22. 7. 2013. Krajský súd v Banskej Bystrici však naše odvolanie odmietol z dôvodu, že v predmetnej veci bolo podané odvolanie proti uzneseniu konkurzného súdu o zastavení konania, ktoré je upravené v § 17 zák. č. 7/2005 Z. z., ktorý však pri úprave tohto uznesenia odvolanie nepripúšťa...

Týmto konaním okresného súdu ako i krajského súdu došlo k porušeniu nášho ústavného práva deklarovaného v článku 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky tým spôsobom, že nám bola odňatá možnosť konať pred súdom...

Porušenie našich ústavných práv vidíme i v tom, že dlžník nám neuhradil všetky splatné pohľadávky tak, ako to vyplýva i zo zaučtovania platieb zo dňa 22. 7. 2013, čím nám do dnešného dňa nevyplatil ďalšie mzdy, a teda porušil naše ústavné právo na odmenu za vykonanú prácu v zmysle čl. 36 písm. a) Ústavy SR. Z uvedeného máme za to, že prvostupňový súd nezákonne rozhodol o zastavení konkurzného práva, nakoľko neboli splnené kumulatívne podmienky v zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. “

4. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie ich základného práva „na odmenu za vykonanú prácu zaručenú v čl. 36 písm. a) Ústavy SR, súdnu a inú právnu ochranu zaručenú v čl. 46 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru... postupom okresného súdu... v konaní vedenom pod č. k. 3 K 7/2013 a postupom krajského súdu... v konaní vedenom pod sp. zn. 43 CoKR 30/2013“. Ďalej navrhli zrušenie uznesenia okresného súdu č. k. 3 K 7/2013-111 zo 17. júla 2013 a uznesenia krajského súdu sp. zn. 43 CoKR 30/2013 z 19. septembra 2013 a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne žiadali zaplatiť im náhradu trov konania „vo výške 331,13 Eur“.

II.

5. V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 v spojení s § 31 ods. 1 a 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd vyzval okresný súd a krajský súd na zaujatie písomného stanoviska k opodstatnenosti sťažnosti. Súčasne požiadal okresný súd o predloženie konkurzného spisu sp. zn. 3 K 7/2013.

6.1 Predsedníčka okresného súdu v písomnom stanovisku sp. zn. 1 SprS 63/2014 z 27. februára 2014 v podstatnom uviedla:

„Vo veci sťažovatelia namietajú najmä, že:

1. Okresný súd vo veci rozhodol bez ich vyjadrenia a odňal im tak možnosť konať pred súdom a porušil tak právo navrhovateľov na spravodlivý súdny proces a tiež právo na odmenu za vykonanú prácu,

2. Okresný súd podľa názoru navrhovateľov nemal rozhodnúť o zastavení konania, nakoľko navrhovateľom boli uhradené dlžníkom iba ich pohľadávky, ktoré kvalifikovane preukázali navrhovatelia uznaním dlhu dlžníkom - na zastavenie konania podľa názoru navrhovateľov bolo potrebné, aby dlžník zaplatil všetky pohľadávky navrhovateľov, t. j. aj tie, ktoré neboli predmetom návrhu

Ad námietka 1:

Nie je zrejmé, prečo by práve súd mal byť porušovateľom práva navrhovateľov na odmenu za vykonanú prácu. Súd nie je zamestnávateľom navrhovateľov, navrhovatelia nemajú nárok na vyplatenie mzdy voči súdu a súd tak nemohol porušiť ich ústavné právo na odmenu za vykonanú prácu (to môže iba zamestnávateľ navrhovateľov).

Z obsahu spisu je zrejmé, že potom čo súd obdržal oznámenie dlžníka o úhrade všetkých pohľadávok navrhovateľa dňa 12. 6. 2013, ktoré dlžník doložil potvrdeniami bánk o úhrade súm jednotlivým navrhovateľom (pričom doložené sumy presne zodpovedali sumám kvalifikovaným spôsobom preukázaným v návrhu navrhovateľov), vyzval právneho zástupcu navrhovateľov na vyjadrenie k tomuto podaniu dlžníka výzvou zo dňa 19. 6. 2013 (č. 1. 102 spisu), ktorá bola právnenému zástupcovi navrhovateľa doručená dňa 25. 6. 2013 (viď doručenka na č. 1. 101). V súdom stanovenej lehote 5 dní sa právny zástupca

navrhovateľa nevyjadril, podaním datovaným dňa 27. 6. 2013, doručeným súdu dňa 2. 7. 2013 (č. 1. 106), požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie do 17. 7. 2013. Treba upozorniť, že lehota na vyjadrenie vo veci stanovená súdom je lehotou sudcovskou, ktorú môže súd predĺžiť, v danom prípade sa tak však nestalo a bolo preto povinnosťou právneho zástupcu sa v danej lehote vyjadriť.

Zaslanie vyjadrenia vo veci bolo u právneho zástupcu navrhovateľa urgované ešte aj dňa 16.7.2013 mailom aj telefonicky.

Podstatou sťažnosti je v zásade tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľov, že navrhovatelia nemali možnosť sa vyjadriť k podaniu dlžníka, v ktorom preukázal zaplatenie pohľadávok navrhovateľov. Nie je pravdivé tvrdenie právneho zástupcu sťažovateľov uvedené na str.3 sťažnosti, keď uvádza, že Okresný súd Žilina konal bez vyjadrenia navrhovateľov, nakoľko podľa jeho tvrdenia ich vyjadrenie bolo iba dňa 17. 7. 2013 dané na poštu, t. j. údajne nie je možné, aby toto vyjadrenie bolo doručené v ten istý deň, ako bolo podané na poštu. Na č. l. 109 a 110 sa však nachádza email právneho zástupcu navrhovateľov a vyjadrenie, ktoré bolo jeho prílohou, z ktorých vyplýva, že vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľov bolo súdu doručené mailom dňa 17. 7. 2013 o 15:19 hod. Na oboznámenie sa súdu s vyjadrením navrhovateľov, tak nebolo potrebné čakať na jeho doručenie poštou (podľa § 42 ods. 1 OSP možno podanie urobiť aj elektronickými prostriedkami, ako to bolo aj v tomto prípade) a predlžovať tak konkurzné konanie voči dlžníkovi, z ktorého vyplývali dlžníkovi závažné zásahy a obmedzenia jeho právneho postavenia...

Navyše z obsahového hľadiska žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie ani samotné vyjadrenie z 17. 7. 2013 neobsahujú v zásade žiadne relevantné tvrdenia, ktoré by spochybnili dôkazy predložené dlžníkom o zaplatení pohľadávok navrhovateľov. Napriek tvrdeniu právneho zástupcu navrhovateľov, že dôvodom žiadosti o predĺženie lehoty na vyjadrenie, má byť skutočnosť, že výpisy z účtov navrhovateľom prichádzajú až začiatkom mesiaca, žiaden výpis z účtu nedoložil do spisu do dnešného dňa. Vo vyjadrení navrhovateľa potom uviedli, že nevedia platby na ich účty identifikovať. Platby boli na účty navrhovateľov (presne na tie účty, ktoré vyplývajú z príloh návrhu navrhovateľov a z fotokópií výpisov ktorých je identifikovateľné, že ide o ich účty - vid' č. l. 10-12, č.1. 16-18, č. l. 24-27, č. 1. 33-40 spisu) vložené dňa 12. 6. 2013, za viac ako mesiac navrhovatelia

údajne nedokázali identifikovať platby, ktoré im došli na účet, hoci išlo o platby presne do centu zhodné zo sumami, pre ktoré podali návrh na konkurz dlžníka a ktoré im vkladal na účet štatutárny orgán dlžníka. Súd nemal a nemá žiadne pochybnosti, že vloženie príslušných súm presne zodpovedajúcim výške pohľadávok kvalifikovaným spôsobom doložených navrhovateľmi v návrhu na vyhlásenie konkurzu, uhradil dlžník konajúc svojim štatutárnym orgánom tieto pohľadávky(č. l. 94-100). Na č. 1. 122 a 123 (z času po rozhodnutí Okresného súdu) sa nachádza zmätočný list navrhovateľov, ktorí v ňom tvrdia, že hoci im boli vložené na účty prostriedky od fyzickej osoby, tieto prostriedky zaučtovávajú (zrejme myslené ako započítanie) na svoje neuhradené mzdy od dlžníka(teda právnickej osoby), avšak nelogicky nie na mzdy svojou splatnosťou najstaršie. Tento postup navrhovateľov možno považovať za špekulatívny, keď sa snažili dosiahnuť v začatom konkurznom konaní uspokojiť aj pohľadávky, ktoré nedoložili kvalifikovaným spôsobom...

Ad námietka 2:

Touto námietkou navrhovatelia v podstate polemizujú s názorom súdu, že zastavenie konania podľa § 17 ZKR je dôsledkom úhrady pohľadávok vyplývajúcich z uznania dlhu dlžníka z 28. 2. 2013, teda len tých pohľadávok, ktoré navrhovatelia kvalifikovane preukázali a ktoré im zakladali oprávnenie na podanie návrhu...

Úplným záverom je potrebné sa vyjadriť k navrhovanému petitu sťažnosti navrhovateľov, keď títo sa domáhajú zrušenia napadnutých rozhodnutí Okresného súdu Žilina aj Krajského súdu Banská Bystrica a vrátenia veci daným súdom na ďalšie konanie. Vrátenie veci na ďalšie konanie nemá v danej veci žiaden význam, nakoľko o návrhu navrhovateľov na vyhlásenie konkurzu by už nemohlo byť rozhodnuté, nakoľko uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 4 K 29/2013 zo dňa 24. 2. 2014 bol už konkurz na majetok dlžníka na návrh SR Finančného riaditeľstva SR vyhlásený a z povahy veci nie je možné vyhlásiť konkurz na toho istého dlžníka znova. Navrhovateľmi požadovaná právna ochrana tak nemá žiaden praktický zmysel...“

6.2 Predseda krajského súdu v písomnom stanovisku sp. zn. Spr. 394/2014 z 25. februára 2014 v podstatnom uviedol:

«Obsahom sťažnosti sťažovateľov je predovšetkým nesúhlas s postupom Okresného súdu Žilina, ktorý podľa § 17 ZKR zastavil konkurzné konanie dlžníka začaté na návrh

navrhovateľov z dôvodu, že dlžník preukázal zánik pohľadávok, ktoré oprávnenie navrhovateľov na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu odôvodňovali napriek tomu, že im dlžník nezaplatil všetky splatné pohľadávky.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení ku dňu 08. 04. 2013, ak dlžník do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu preukáže, že zanikli všetky splatné pohľadávky veriteľov, ktorí sú účastníkmi konkurzného konania, súd konkurzné konanie bezodkladne uznesením zastaví. Uznesenie súd doručí všetkým účastníkom konkurzného konania.

Podľa § 17 ods.2 ZKR, konkurzné konanie podľa odseku 1 možno zastaviť len do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu.

Podľa § 196 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddžení (ďalej len „konanie podľa tohto zákona“) sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku...

Z ust. § 198 ods. 1 ZKR vyplýva, že súd rozhoduje v konkurznom konaní podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii uznesením, proti ktorému je prípustné odvolanie vtedy, ak tak ustanovuje Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Primerané použitie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddžení je podľa § 196 ZKR možné len, ak to Zákon o konkurze a reštrukturalizácii neustanovuje inak. Ak v ust. § 17 ZKR nie je upravené právo podať proti rozhodnutiu o zastavení konania z dôvodu, že dlžník preukázal zánik všetkých splatných pohľadávok veriteľov, ktorí sú účastníkmi konkurzného konania odvolanie, nemohol okresný súd opravným uznesením, ktoré v prejednávanej veci vydal a ktorým pripustil podanie odvolania účastníkmi konkurzného konania, takéto právo pre navrhovateľov založiť. Poučenie súdu prvého stupňa v uznesení o zastavení konkurzného konania zo dňa 17. 07. 2013 o tom, že proti nemu nie je odvolanie prípustné bolo preto správne a nebol daný žiaden dôvod na to, aby ho okresný súd v tejto časti opravoval tak, že proti nemu pripustil odvolanie, pretože sa tak rozhodnutie súdu prvého stupňa v znení jeho opravného uznesenia dostalo do rozporu s § 17, ale aj s § 196 ZKR, v nadväznosti na § 204 ods. 2 O. s. p., ktoré upravuje dĺžku odvolacej lehoty v prípade nesprávneho poučenia súdu o odvolaní. Je tiež

treba uviesť, že s poukazom na § 198 ods. 1 ZoKR sa možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu konkurzného súdu podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku spravuje len v konaní do začatia konkurzného konania.

Krajský súd sa s dôvodmi uvádzanými sťažovateľmi v odvolaní meritórne nezaoberal z dôvodu, že pri skúmaní zákonných podmienok pre podanie odvolania, a to jeho opodstatnenosti, včasnosti a oprávnenosti osôb na jeho podanie dospel k záveru, že pre jeho podanie nebola splnená základná zákonná podmienka jeho prípustnosti, a to že sám Zákon o konkurze a reštrukturalizácii podanie odvolania v prejednávanej veci vylúčil.

Krajský súd je preto toho právneho názoru, že navrhovateľom nebola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom a ani im nebolo znemožnené realizovať ich procesné práva, a to robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom aj k právnej stránke veci a nebol im odňatý ani prístup k súdu a právo na určitú kvalitu súdneho konania pred nezávislým a nestranným súdom. K porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky by došlo len vtedy, ak by bola sťažovateľom akýmkoľvek spôsobom odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o nimi podanom odvolaní a nemal na to zákonné dôvody.

Krajský súd je ďalej toho názoru, že nedošlo ani k porušeniu čl. 6 ods. 1 Dohovoru a trvá na tom, že v prejednávanej veci rozhodol rovnako ako aj okresný súd nezávisle a nestranne na základe riadne zisteného skutkového stavu, pričom vychádzal výlučne z listín, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu a svoje skutkové zistenia právne zdôvodnil s poukazom na konkrétne ustanovenia Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ako aj Občianskeho súdneho poriadku...

Vzhľadom k tomu, že podľa § 17 ZKR odvolanie proti uzneseniu konkurzného súdu o zastavení konania nie je prípustné, a to ani s poukazom na ust. § 204 ods. 2 O. s. p., v súvislosti s § 196 ZKR, odvolací súd odvolanie sťažovateľov odmietol...

K samotnej ústavnej sťažnosti konštatujem, že uznesenie o zastavení konania je procesným rozhodnutím, nepredstavuje prekážku res iudicata...»

7. Po nahliadnutí do súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 3 K 7/2013 ústavný súd konštatuje zhodu tvrdení okresného súdu [argumentácie v stanovisku – bod 6 a)] s obsahom

predmetného konkurzného spisu, najmä existenciu podstatných skutočností z hľadiska predmetu sťažnosti, t. j. uhradenie pohľadávok sťažovateľov dlžníkom a doručenie vyjadrenia sťažovateľov okresnému súdu k tvrdeniu dlžníka o zaplatení dlhov (pozri bod 3).

- Na č. l. 65 súdneho spisu je uznanie dlhu dlžníkom z 28. februára 2013 s konkretizovaním sumy dlžnej mzdy podľa jednotlivých sťažovateľov za december 2012 až február 2013 (u sťažovateľa J. O. za november 2012 až február 2013).

- Na č. l. 93 je oznámenie dlžníka z 12. júna 2013, že „*sme dnešným dňom uhradili všetky pohľadávky navrhovateľov na začatie konkurzného konania*“, a to

1. J. M. mzdu v sume 1 514,31 €,
2. A. S. mzdu v sume 910,73 €,
3. P. K. mzdu v sume 1 682,36 €,
4. J. K. mzdu v sume 1 027,73 €,
5. J. O. mzdu v sume 1 256,48 €.

K oznámeniu boli pripojené na č. l. 94 až č. l. 100 doklady o platbe dlžníka z 12. júna 2013 v hotovosti na čísla účtov v jednotlivých peňažných ústavoch sťažovateľov.

- Na č. l. 104 je doklad potvrdzujúci platbu (doplatok 53,02 €) 18. júna 2013 J. O. za december 2012.

- Na č. l. 102 je výzva okresného súdu z 19. júna 2013 adresovaná právnemu zástupcovi sťažovateľov, aby sa vyjadril k oznámeniu dlžníka z 12. júna 2013 (č. l. 93).

- Na č. l. 110 je mailové oznámenie Advokátskej kancelárie JUDr. Ladislav Ščury zo 17. júla 2013 o 15.19 h s textom: „*V prílohe zasielam vyjadrenie vo veci PD Čierne. Vyjadrenie Vám zasielam dnešného dňa i poštou.*“.

- V predmetnom súdnom spise na č. l. 205 je uznesenie okresného súdu zo 4. septembra 2013 (č. k. 3 K/7/2013-205) o pristúpení ako účastníka konania veriteľa – Slovenskej republiky, Finančného riaditeľstva, Daňový úrad Žilina, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 2013.

Keďže ústavný súd nezistil rozpor vyjadrení vo veci konajúcich všeobecných súdov s obsahom konkurzného súdneho spisu, nepovažoval za nevyhnutné požiadať sťažovateľov o zaujatie stanoviska k týmto vyjadreniam.

II.

8. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Sťažovatelia sa sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 36 písm. a) a čl. 46 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 3 K 7/2013 a jeho uznesením zo 17. júla 2013, ako aj krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 43 CoKR 30/2013 a jeho uznesením z 19. septembra 2013 (body 1 a 4).

11. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným

právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Ústavný súd považoval za potrebné tiež poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

13. Uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či medzi odôvodnením napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu týkajúcich sa najmä námietok uvedených v bode 3 a sťažovateľmi označenými základnými právami

podľa ústavy, resp. právom podľa dohovoru existuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po eventuálnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie zakladala opodstatnené dôvody na vyslovenie ich porušenia.

14. Podľa čl. 36 písm. a) ústavy zamestnanci majú právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Zákon im zabezpečuje najmä a) právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby im umožnila dôstojnú životnú úroveň... Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (koncentrovanom v jeho petite, pozn.).

15. Pokiaľ ide o sťažovateľmi namietané porušenie ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozhodnutiami menovaných súdov, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci menovaných všeobecných súdov v súvislosti s ich rozhodnutiami o zastavení konkurzného konania, resp. o odmietnutí odvolania (body 1 a 3) sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy (resp. dohovoru).

16. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia okresného súdu č. k. 3 K 7/2013-111 zo 17. júla 2013 ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd svoje rozhodnutie, ktorým zastavil konkurzné konanie dlžníka, náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zisteného skutkového stavu a na tomto základe vyvođených právnych záverov:

„... Uznesením č. k. 3 K 7/2013-76 zo dňa 29. 05. 2013, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 106/2013 zo dňa 04. 06. 2013 súd rozhodol o začatí konkurzného konania.

Uznesením č. k. 3 K 7/2013-81 zo dňa 10. 06. 2013 vyzval súd dlžníka na osvedčenie platobnej schopnosti a na vyjadrenie k návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Podaním zo dňa 12. 06. 2013, doplneným dňa 27. 06. 2013 a dňa 02. 07. 2013 dlžník oznámil, že pohľadávky navrhovateľov uhradil. Úhradu pohľadávok dlžník preukázal potvrdeniami o vklade, z ktorých vyplýva, že pohľadávky navrhovateľov uhradil.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení...

Dlžník, potvrdeniami o vložení hotovosti na účet navrhovateľov preukázal, že uhradil pohľadávky vyplývajúce z Uznania dlhu dlžníka zo dňa 28. 02. 2013, ktorým navrhovatelia preukázali existenciu svojich pohľadávok. Vzhľadom na to, že dlžník preukázal zánik pohľadávok zakladajúcich oprávnenie navrhovateľov na podanie návrhu, súd rozhodol o zastavení konania.“

V poučení okresný súd uviedol, že proti tomuto uzneseniu „*nie je odvolanie prípustné*“ (pozri tiež body 2 a 7).

17. Ústavný súd konštatuje, že dôvody predmetného uznesenia okresného súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a aplikácie relevantnej právnej normy. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím súdu a namietaným porušením práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie (a tiež aj základného práva na súdnu ochranu) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. K uvedenému ústavný súd už iba dodáva, že aj podľa jeho názoru „... predpokladom na zastavenie konania je zaplatenie splatných pohľadávok, ktorými veriteľ preukazuje oprávnenie podať návrh na vyhlásenie konkurzu. Uvedený záver

vychádza z toho, že veriteľovi zakladá postavenie účastníka konania len tá pohľadávka, na základe ktorej je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu a ktorá vyvolá povinnosť súdu po splnení ostatných podmienok, začať konkurzné konanie. Ak táto pohľadávka zanikne splnením, logicky by mal dlžník stratiť postavenie účastníka konania. Prijatie výkladu, ktorý by vyžadoval pre zastavenie konania zaplatenie všetkých splatných pohľadávok veriteľov (účastníkov konania), by vyvolalo potrebu širšieho dokazovania pri zisťovaní oprávnenosti tých pohľadávok, ktoré veriteľ nedokladoval spôsobom, ktorý zákon vyžaduje na preukázanie oprávnenosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu.“ (pozri M. Ďurica. In: Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Komentár. Bratislava: CH. Beck 2012. s.102).

19. Sťažovatelia súčasne namietali porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru aj uznesením sp. zn. 43 CoKR 30/2013 z 19. septembra 2013, ktorým krajský súd odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu „... zo dňa 17. júla 2013 v znení opravného uznesenia... zo dňa 7. augusta 2013...“ odmietol.

20. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom v posudzovanej veci je zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

21. Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie všeobecných súdov, ktoré je v súlade s platnou právnou úpravou, nezakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Je vecou všeobecného súdu, ktorú normu

z právneho poriadku v danom prípade aplikuje a ako ju interpretuje. Všeobecné súdy vychádzajú pri rozhodovaní o veci samej zo zákonnej, a nie ústavnej úpravy. Ústavný súd je však oprávnený posúdiť len neústavnosť konania (rozhodovania) všeobecných súdov (napr. I. ÚS 75/97, III. ÚS 64/00, II. ÚS 811/00).

22. Po oboznámení sa s namietaným uznesením krajského súdu sp. zn. 43 CoKR 30/2013 z 19. septembra 2013 ústavný súd konštatuje, že predmetné rozhodnutie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

23. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia po oboznámení skutkových a právnych záverov prvostupňového rozhodnutia a odvolacej argumentácie sťažovateľov svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

«Napadnutým uznesením Okresný súd Žilina ako konkurzný súd konkurzné konanie dlžníka začaté na návrh navrhovateľov uznesením č. k. 3 K 7/2013-76 zo dňa 29. 05. 2013 (zverejnené v Obchodnom vestníku č. 106/2013 zo dňa 04. 06. 2013) zastavil podľa § 17 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii z dôvodu, že dlžník preukázal zánik pohľadávok zakladajúcich oprávnenie navrhovateľov na podanie návrhu.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len ZKR), ak dlžník do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu preukáže, že zanikli všetky splatné pohľadávky veriteľov, ktorí sú účastníkmi konkurzného konania, súd konkurzné konanie bezodkladne uznesením zastaví. Uznesenie súd doručí všetkým účastníkom konkurzného konania.

Podľa § 17 ods. 2 ZKR, konkurzné konanie podľa odseku 1 možno zastaviť len do vydania uznesenia o vyhlásení konkurzu.

Podľa § 196 ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddlžení (ďalej len „konanie podľa tohto zákona“) sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 198 ods. 1 ZKR, súd v konaní podľa tohto zákona rozhoduje uznesením. Proti uzneseniu vydanom v konkurznom konaní, v reštrukturalizačnom konaní alebo v konaní o oddlžení je odvolanie prípustné, len ak to ustanovuje tento zákon. Dovolanie ani mimoriadne dovolanie proti uzneseniu vydanému v konaní podľa tohto zákona nie je prípustné.

Konkurzné konanie je osobitným druhom občianskeho súdneho konania, a zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii obsahuje procesné ustanovenia, ktoré v konkurznom konaní majú prednosť pred procesnými ustanoveniami občianskeho súdneho konania. Pokiaľ teda úprava určitých procesných inštitútov, týkajúcich sa tak konania súdu, ako aj účastníkov konania je obsiahnutá aj v ZKR, aj v O. s. p., pričom je táto úprava odlišná, majú prednosť procesné ustanovenia v ZKR. Iba v prípade, ak ZKR vôbec neupravuje určité procesné inštitúty alebo ich upravuje len čiastočne, a tieto sú upravené v O. s. p., aplikujú sa príslušné ustanovenia O. s. p. aj na konkurzné konanie (rovnako na reštrukturalizačné konanie a na konanie o oddlžení) primerane.

Rozhodovanie súdu v konaní podľa ZKR (teda druhy rozhodnutí vydávaných súdom), ako aj riadny opravný prostriedok (odvolanie) v ZKR je upravené v cit. § 198 ods. 1 O. s. p. Prípustnosť odvolania proti rozhodnutiam podľa ZKR vychádza z opačného princípu, ako prípustnosť odvolania ako riadneho opravného prostriedku podľa O. s. p. Odvolanie v konaní podľa ZKR je prípustné len vtedy, ak to ZKR pri jednotlivých uzneseniach upravených v ZKR výslovne pripúšťa. Samozrejme, pokiaľ by ZKR určité rozhodnutie vôbec neupravoval, prípustnosť odvolania je potrebné riešiť podľa ust. O. s. p.

V predmetnej veci bolo podané odvolanie proti uzneseniu konkurzného súdu o zastavení konania, ktoré je upravené v cit. § 17 ZKR, zákon však pri úprave tohto uznesenia odvolanie nepripúšťa. Ide o rozhodnutie, ktoré bolo vydané po začatí konkurzného konania vyššie uvedeným uznesením okresného súdu, teda o rozhodnutie vydané v konkurznom konaní. V zmysle cit. § 198 ods. 1 ZKR odvolanie proti tomuto uzneseniu prípustné nie je. S poukazom na cit. § 198 ods. 1 ZKR, možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu konkurzného súdu sa podľa ust. O. s. p. spravuje iba v konaní do začatia konkurzného konania.

Poučenie súdu prvého stupňa v uznesení č. k. 3 K 7/2013-111 zo dňa 17. 07. 2013 o tom, že proti uzneseniu o zastavení konania odvolanie nie je prípustné bolo preto správne a nebol dôvod na vydávanie opravného uznesenia.

Odvolanie proti uzneseniu konkurzného súdu o zastavení konania podľa § 17 ZKR nie je v tomto prípade prípustné ani s poukazom na ust. § 204 ods. 2 O. s. p. (v súvislosti s § 196 ZKR), ktoré upravuje dĺžku odvolacej lehoty v prípade nesprávneho poučenia súdu o odvolaní. V ust. § 204 ods. 2 O. s. p. je upravená odvolacia lehota do 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia v prípade, ak rozhodnutie súdu prvého stupňa obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto prípade, ktoré je potrebné posudzovať v znení jeho opravného uznesenia, obsahovalo nesprávne poučenie o odvolaní v opačnom znení, teda že pripúšťalo odvolanie v takom prípade, kde zákon odvolanie nepripúšťa. Poučenie súdu prvého stupňa v tomto prípade je preto v rozpore so zákonom.

Keďže odvolanie navrhovateľov smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, odvolací súd odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol.»

24. Vychádzajúc z uvedeného, s prihliadnutím na obsah súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 3 K 7/2013 (bod 7) ústavný súd konštatuje, že nie je žiadna spojitosť medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pozn.). Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

25. Z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd odmietol sťažnosť aj v časti namietajúcej porušenie základného práva na odmenu za vykonanú prácu zaručeného čl. 36 písm. a) ústavy a základného práva na súdne preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy zaručeného čl. 46 ods. 2 ústavy (pozri tiež body 14 a 4) pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označenými uzneseniami menovaných všeobecných súdov (body 1 a 4) a týmito základnými právami.

26. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v petite sťažnosti nezaoberal.

27. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov majú povahu procesných rozhodnutí, ktoré nezakladajú prekážku rozhodnutej veci (res iudicata).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2014